

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Abbatissæ Et Conventvi sanctorum Anastasij & Innocentij in Gandersem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

si quis vestrum adversus regnum ipsum quicquam habuerit quaestionis. Datum Laterani v. Idus Maij, anno undecimo.

PISANO ARCHIEPISCOPO.

*Epist. 81.
De confirmatione privilegiorum.*

GRATA civitatis Ecclesiaeque Pisanae servitia jamdudum apostolicae sedis exhibita meruerunt quod eas privilegiis multis & magnis studuit decorare. Nos ergo, qui devotis eidem sedi beneficia minuere non intendimus, sed augere, praedecessorum nostrorum vestigiis inhaerentes, dignitates, immunitates, & libertates quas Ecclesia tua temporibus praedecessorum tuorum noscitur habuisse, duimus innovandas, & ut tu, qui eis in ipsius regimine successisti, possis liberius illis uti, privilegia, confirmationes, & indulgentias universas eidem Ecclesiae seu praedecessoribus tuis a praedecessoribus nostris vel a nobis ipsis concessas tibi ac per se ipsi Ecclesiae auctoritate apostolica confirmamus & praesentis scripti patrocinio communimus. Nulli ergo &c. nostrae confirmationis &c. Si quis autem &c. Datum ut in alia.

*PREPOSITO, DECANO,
Cantori & Capitulo majoris Ecclesiae
ac universo clero Maguntino.*

*Epist. 82.
Vt mandata sedis apostolicae humiliter recipiant.*

EX litteris vestris accepimus quod et si ad tempus excommunicatis communicandum duxeritis, ad id faciendum non studij vestri voluntas, sed vera & non simulata necessitas vos induxit; quia tantae hostilitatis furor in vestris partibus inolevit quod, ut de aliis taceretis, civitatis vestrae muros salvis personis exire nullatenus poteratis, nec nuntios qui apud nos excusationem vestram proponerent destinare. Ac licet super innocentia vestra validas & sufficientes possletis inducere rationes, benignitati tamen nostrae quam disputationi potius innitentes, de mandato venerabilis fratris nostri Hogulini Hostiensis Episcopi & dilecti filij Leonis tituli sanctae crucis Presbyteri Cardinalis sedis apostolicae Legatorum a dilecto filio Abbate de Eberboch absolutionis beneficium recepistis; qui juxta mandatum ipsorum sub debito juramenti quod praesliteratis eidem vobis dedit firmiter in mandatis ut duos ex vobis, & tales quibus fidem possemus merito adhibere, infra Dominicam qua cantatur *Latare Ierusalem* ad sedem apostolicam mitteretis mandatum apostolicum recepturos. Cumque dilectus filius Fredericus scholasticus sancti Victoris &

Cunemannus Canonicus Ecclesiae sancti Stephani nuntij vestri ad nos ex parte vestra cum ipsis litteris accessissent, nobis humiliter supplicarunt ut vobiscum misericorditer agere dignemur. Nos igitur committentes vos Legatis eisdem, per apostolica vobis scripta praecipiendo mandamus quatenus mandatum quod ab ipsis Legatis vel a nobis per litteras nostras fuerit vobis injunctum recipiatis humiliter & servetis. Datum Laterani Idus Maij, anno undecimo.

*DILECTO FILIO IOHANNI
sanctae Mariae in Cosmidin Diacono Cardinali, S. R. E. Cancellario.*

CVM quandam vvalkeriam in fundo sanctae Mariae in Cosmidin ad Cardinalem ipsius Ecclesiae pertinentem sumptibus tuis construxeris, nobis humiliter supplicasti ut de ipsa vvalkeria taliter disponere dignemur, videlicet quod postquam ex ejusdem proventibus debitum Ecclesiae fuerit persolutum, medietas proventuum provenientium ex eadem ad Ecclesiam devolvatur, de reliqua medietate fiant duae partes, quarum unam habeat Cardinalis qui pro tempore fuerit, & reliquam hospitale per ipsius Cardinalis providentiam & consilium dispensandam. Nos igitur tuis precibus inclinati, sicut praemissum est statuimus & praecipimus inviolabiliter observari. Nulli ergo &c. nostrae constitutionis & praecipionis &c. Si quis autem &c. Datum &c.

*Epist. 83.
De quadam vvalkeria.*

*ABBATISSAE ET CONVENTUI
sanctorum Anastasij & Innocentij
in Gandershem.*

CVPientes olim monasterij vestri privilegia renovari, nobis humiliter supplicastis ut personis aliquibus scribere dignemur, quae privilegia Ecclesiae vestrae, quae propter viarum discrimina tute non poterant ad nostram destinari praesentiam, inspicerent diligenter & conferberent fideliter tenorem ipsorum sub sigillis propriis consignatum nostro conspectui praesentandum. Vnde nos vestris supplicationibus inclinati, quatuor Episcopis & totidem Abbatibus hoc injunximus exequendum. Qui mandato nostro parentes, felices recordationis Agapiti & Iohannis praedecessorum nostrorum privilegiis praesentatis sibi diligenter inspectis, eorundem tenorem ad nos sub sigillis suis fideliter transmiserunt. Praeterea bonae memoriae Guillelmus Remensis Archiepiscopus

*Epist. 84.
De confirmatione libertatis ejusdem monasterij.
Vide cap. Cum dilecta. De confirm. ut quibus.*

pus, tunc Episcopus Prænestinus, apostolice sedis Legatus, tenorem privilegiorum ipsorum sub sigillo suo ad nostram præsentiam destinavit. Et siquidem, licet tam Legato quam inquisitoribus supradictis in hac parte fides debuerit non immerito adhiberi, nec tunc aliquid appareret propter quod eadem non deberent privilegia renovari, quia tamen C. majoris Ecclesie ac I. sanctæ crucis Hildemensis Canonici in nostra constituti præsentia proponebant Hildemensem Ecclesiam in quasi possessione subjectionis ejusdem monasterij per centum annos & amplius extitisse, privilegia ipsa tunc non duximus innovanda; sed ut tam monasterio quam Ecclesie memoratæ suam justitiam servarem, dilectis filiis Pigaviensi, Corbeiensis, & de Lapide sancti Michaëlis Abbatibus dedimus in mandatis ut ad locum idoneum pariter accedentes, partibus convocatis inquirerent super præmissis omnibus diligentius veritatem, & usque ad diffinitivam sententiam in eodem negotio procedentes, gesta omnia conscripta fideliter sub suarum testimonio litterarum ad sedem apostolicam destinarent, præfigentes partibus terminum competentem quo nostro se conspectui præsentarent sententiam recepturæ. Qui etsi mandatum nostrum exequi cupientes, partibus in ipsorum præsentia constitutis, festinarent in causa procedere, quia tamen cujusdam occasione interlocutorie quam tulerunt, pars Hildemensis Ecclesie vocem ad nos appellationis emisit, prædicta causa processum habere non potuit coram eis. Partibus itaque propter hoc postea comparantibus coram nobis, tu, filia Abbatissa, humiliter petivisti ut præfata deberemus privilegia renovare, præsertim cum in præsentia prædictorum judicum Hildemensis Ecclesie nihil ostenderet vel probaret quod monasterio vel ipsius privilegii in aliquo derogaret. Ex adveſto verò petebatur instantèr ut eandem causam discretis viris committere dignaremur, per quos testes reciperentur quos contra privilegia monasterij, ad probandam videlicet præscriptionem legitimam; Hildemensis Ecclesie producere intendebat. Nos autem diligentius attendentes quòd jure civili sit provida deliberatione statutum ut quando periculum testium formidatur, ne veritas occultetur, & probandi copia fortuitis casibus subtrahatur, etiam lite non contestata testes valetudinarij & alij de quibus ex aliqua rationabili causa ti-

metur, ad testimonium admittuntur, ejusdem æquitatis similitudine provocati, prædicta privilegia jam quasi nimia vetustate consumpta, cum fuerint non in pargameno sed papyro conscripta, duximus innovanda, ita quòd ex innovatione hujusmodi novum jus minimè acquireretur monasterio memorato, sed antiquum jus, si quod habebat, conservaretur tutius per privilegium innovatum. Ceterum quia dictum monasterium ad jus & proprietatem Ecclesie Romanæ spectare per prædecessorum nostrorum privilegia monstrabatur, ne jus apostolice sedis permaneret forsitan indefensum, te, filia Abbatissa, procuratricem ipsius duximus statuendam; ut cum adversus Ecclesie Romanæ possessiones & jura non nisi centenaria currat præscriptio, ipsa coram de Hermarhusino & de Hersehusen Abbatibus & Decano Palburnensi, quibus causam tunc commisimus, procuraret super hoc & aliis vice nostra quæ coram ipsis essent in judicio procuranda. Ne verò contingeret de ipsius statu diutius dubitari vel remanere prædictam causam ulterius indecisam, eisdem judicibus dedimus in præceptis ut locum tutum & commodum eligentes, infra sex menses post litterarum nostrarum susceptionem testes reciperent quos ad præscriptionem probandam Hildemensis Ecclesie, vel ad interruptionem etiam ostendendam pars vestra duceret producendos, & si præscriptionem legitimam Hildemensis Ecclesie comprobaret, nisi probata esset interruptio ex adverso, subjectionem ipsius monasterij adjudicarent eidem, cum constaret ipsum in sua diocesi constitutum, privilegium quod ipsi monasterio innovari fecimus corruptentes; alioquin eidem super hoc perpetuum silentium imponentes, monasterium vestrum pronuntiarent perpetua libertate gaudere, nostro sibi privilegio resignato. Eisdem quoque judicibus per alias nostras litteras duximus declarandum quòd postquam contra monasterium sæpèdictum & libertatem ejus afferbatur præscriptio inchoata, tria schismata adversus Romanam Ecclesiam intervenisse noscuntur. Unde licet tam legali quam canonica sit diffinitione statutum ut contra sacrosanctam Romanam Ecclesiam, quæ gaudet privilegio speciali, non nisi centum annorum præscriptio locum sibi valeat vindicare, tempora tamen intercedentium schismatum, quæ secundum juris ordinem cursum præscriptionis impediunt, nolebamus aliqua-

Vide cap. Cùm vobis. De præscriptionibus.

*Vide Novell. 131. Iustin. & cap. 13. 14. 15. De præscript.

tenus computari, sed diligenti consideratione adhibita, de temporum consideratione subduci. Coram quibus iudicibus pars Hildeshemensis Ecclesie authentica privilegia vestri monasterij exhiberi in iudicio & eorum copiam sibi fieri postulavit, ut per inspectionem eorum arguerent quod contra ipsa posset rationabiliter allegari. Ad quod tu, filia Abbatisa, taliter respondisti, quod hoc supervacuò petebatur, nec super hoc pars adversa debebat audiri. Nam cum tu, Abbatisa, intentionem tuam fundasses olim per eadem privilegia coram nobis, pars adversa nihil penitus obiciens contra ea, ad elidendam intentionem tuam prescriptionem solummodo allegavit, ad eandem probandam postulatis induciis & obtentis. Contra quod pars Hildeshemensis Ecclesie replicavit quod ad hoc saltem erant merito privilegia exhibenda ut si forsan tu contrariam sententiam reportares, cum innovato à nobis privilegio à te Abbatisa iudicibus ipsis exhibito, quod juxta mandatum nostrum in prænominato casu corrumpi debebat, etiam antiqua privilegia scinderentur. Cumque coram ipsis iudicibus, qui testibus utriusque partis receptis, & eorum depositionibus solemniter publicatis, de causæ meritis certiores effecti super controversiæ decisione tractabant, tu & pars adversa super privilegiorum exhibitione non desineretis adinvicem litigare, causam ipsam cum attestationibus & allegationibus ad nos remissere sufficienter instructam. Partibus itaque propter hoc nuper in nostra presentia constitutis, licet coram iudicibus supradictis renuntiatum fuerit allegationibus & conclusum, ex abundantiam tamen audivimus quæcunque fuerunt ex utraque parte proposita. Et licet super privilegiorum exhibitione ac quibusdam aliis litigatum fuisset aliquandiu coram nobis, quia tamen liquidò constitit quod nos dudum eadem privilegia presentata nobis in iudicio diligenter inspicientes & examinantes prudenter, sententialiter approbavimus utraque parte presente, petitionem magistri Hugonis Canonici & procuratoris ejusdem Ecclesie decrevimus reprobendam. Investigantibus autem nobis sollicitè an prescriptio legitima, scilicet centenaria, probata esset, procurator ipse fuit de plano confessus quod aliter probata non erat nisi per testes quosdam qui dixerant testimonium de auditu, adiciens nihilominus in hoc casu testimonium de auditu merito admittendum, cum vix

posset aliquis inveniri qui haberet memoriam temporis tam longævi. Sed & illud deprehendimus manifestè, quod non sufficeret Hildeshemensis Ecclesiam prescriptionem centenariam probavisse, quia cum secundum juris ordinem & formam mandati nostri debuerint schismatum tempora de computatione subduci, & constet insuper quod in Romana Ecclesia schismata ferè per sexaginta quatuor annos diversis vicibus infra centum annorum limitem duraverunt, non solummodo de prescriptione centum annorum, sed etiam centum sexaginta quatuor constare debuit, ut intelligeretur prescriptio centenaria consummata. Nos igitur allegationem predictam, ut scilicet testimonium de auditu in hoc casu admitti deberet, frivolam reputantes, cum in hujusmodi casu hoc minime permittatur à jure, maxime cum illud inconveniens sequeretur, ut duo posset contradictoriè opposita comprobari, quia nobis constitit evidenter monasterium vestrum, sicut præmissum est, ad Romanam Ecclesiam pertinere, ac Hildeshemensis Ecclesiam centum annorum prescriptionem, quam objecerat, non probasse, de consilio fratrum nostrorum te, filia Abbatisa, nomine Romanæ Ecclesie, cujus fueras procuratrix, ab impetitione Ecclesie Hildeshemensis absolvimus, statuentes ut monasterium vestrum ea de cetero gaudeat libertate quæ in innovato à nobis privilegio invenitur expressa. Nulli ergo &c. nostræ diffinitionis & constitutionis &c. Si quis autem &c. Datum Laterani v. Idus Maij, anno undecimo.

*ARCHIEPISCOPIS ET
Episcopis, Abbatibus, & aliis Prelatis
Ecclesiarum in regno Francie constitutis.*

T Etendisse Dominus arcum suum in internicionem populi sui quemadmodum inimicus & quasi hostis dexteram suam firmavisse videtur ut plaga inimici percuteret terram sanctam, cujus contritio magna est sicut mare, nec invenitur qui medeatur eidem. Bibit enim calicem iræ Dei profundum & latum, & amaritudine vehementi repleta, non habet ex omnibus caris suis qui sibi consolationem impendat. Clamat autem ad Dominum, nec exaudit; vociferatur ad eum vim patiens, & non salvat: quia destruxit eam & non pepercit, inimicum super ipsa lætificans, & cornu hostium suorum exaltans. Quis jam ergo Christi sanguine pretioso redemptori existere non videatur ingratus si

*Epist. 87.
Commodat
eis Gualam
Cardinalem &
Legatum.*